

INFORMAČNÝ DEŇ K DOHOVORU O KRAJINE RADY EURÓPY 2025

Informácie o aktivitách organizovaných Radou Európy pri implementácii Dohovoru o krajine Rady Európy

**Zlatica Csontos Šimoňáková
MŽP SR**

T-FC (2024) CONF 2 E REV.

Strasbourg, 25 October 2024

COUNCIL OF EUROPE LANDSCAPE CONVENTION

12th CONFERENCE ON THE IMPLEMENTATION OF THE COUNCIL OF EUROPE LANDSCAPE CONVENTION

- *The Florence Convention* -

29-30 October 2024

Council of Europe
Palais de l'Europe, Room 11
Strasbourg

CENA RADY EURÓPY ZA KRAJINU

2022/2023

Obec Bojná

Projekt „Ku koreňom“

Laureát Ceny SR za krajinu 2022, nominant na Cenu Rady Európy za krajinu 2022/2023

Ide o koncepčný súbor cielených rozvojových aktivít zameraných na zhodnocovanie kultúrno-historického potenciálu územia obce Bojná, viažuceho sa na významné mocenské a hospodárske centrum a jedno z najzachovalejších slovanských hradísk Veľkej Moravy v obci Bojná, na ktorom boli objavené unikátne archeologické nálezy z obdobia 9. storočia n. l., dokladujúce život predkov Slovákov a počiatky kristianizácie na Slovensku.

Výstupy: vybudovanie stálej expozície v prírode s modelovými rekonštrukciami objektov na území archeologickej lokality hradiska Valy, zriadenie muzeálnej expozície v obci v spolupráci s Archeologickým ústav SAV, aplikovanie inovatívnych foriem vzdelávania a cieľavedomé zvyšovanie povedomia verejnosti o hodnote krajiny prostredníctvom zážitkového poznávania národného kultúrneho dedičstva.

Cena za krajinu Rady Európy 2022/2023

Obce Serra da Lousã – Kde dediny znejú jedinečne obce Lousã Portugal

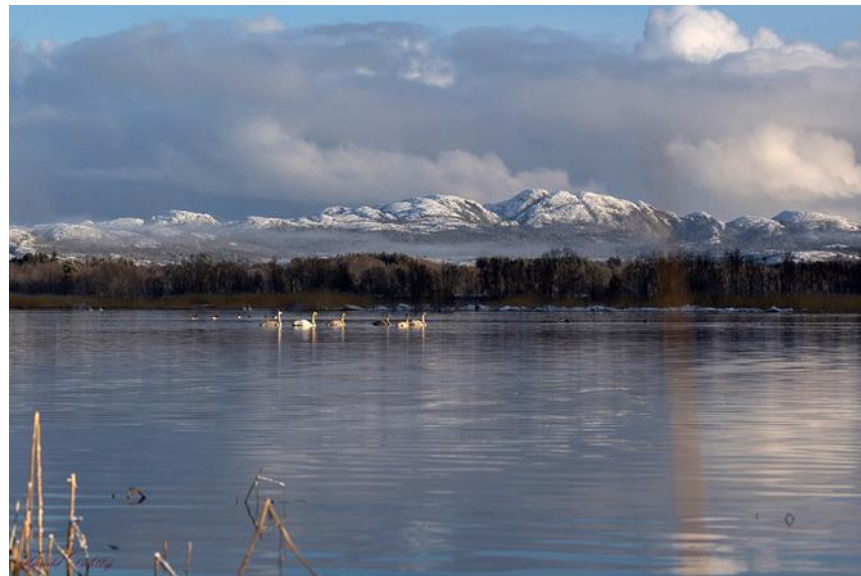
Projekt spočíval v obnove horskej krajiny, zloženej z piatich malých tradičných Obcí, vrátane obnovy ich okolitej krajiny v rôznych zložkách, od tradičných domov až po endemickú faunu a flóru. Projekt začal v roku 2002 a jeho realizácia umožnila zvrátiť cestu úpadku a vyľudnenia regiónu, a to prostredníctvom prijatých opatrení, plánovania, ochrany a manažmentu krajiny, ochrany pamiatkových hodnôt a revitalizácie obcí. Projekt bol realizovaný obcami a podporili ho rôzni partneri, regionálne subjekty, miestne asociácie, univerzity a podnikateľský sektor. Ide o projekt s dvadsaťročnou históriou práce, ktorá sa vyznačuje silným politickým a technickým vedením. Typické konštrukcie dedín vyrobené z miestnych materiálov boli obnovené, pričom sa zachovali vlastnosti tradičných urbánných zoskupení. Boli obnovené prístupové a verejné priestory. Okolitá krajina bola obnovená endemickými druhmi a zároveň sa uskutočnila kampaň na zvýšenie povedomia, akcie s účasťou verejnosti a aktivity na podporu rozvoja krajiny. To malo silný vplyv na miestnu ekonomiku a premenilo územie odsúdené na vyľudnenie na živú a atraktívnu krajinu, ktorá teraz ukazuje úmysel vyvíjať sa smerom k vytvoreniu chránenej krajiny na regionálnej úrovni, čo zvyšuje ekologickú hodnotu Serra da Lousã, ktorá bola predtým uznaná v kontexte siete Natura 2000.

Špeciálne ocenenie Ceny za krajinu Rady Európy

Orland – hľadanie domova

The Rusaset Project and the Austrått landscape

Ørland, Trøndelag region, NORWAY

Projekt zahŕňal obnovu jazera Rusasetvatnet na ploche 24 ha
a vytvorenie biotopu pre vtáky a voľne žijúce zvieratá a rekreačnej oblasti v prírode.

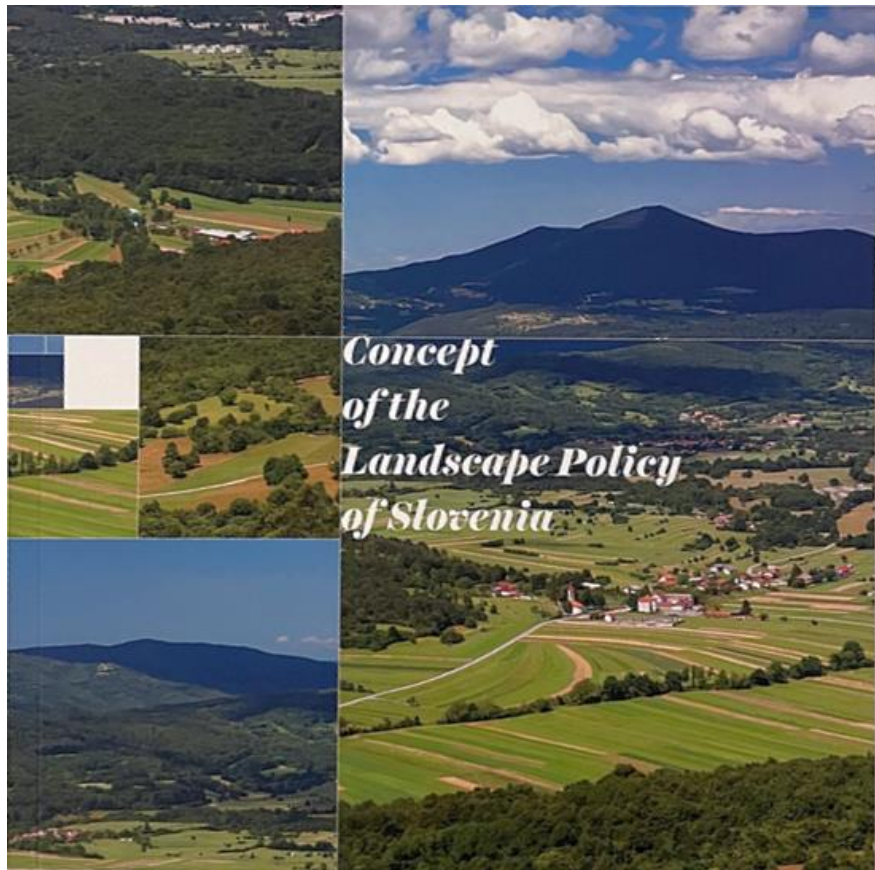
Realizoval sa v rokoch 2014–2017.

Výsledkom projektu je niekoľko nadväzujúcich projektov v celej oblasti označovanej ako tzv.
Krajina Austrått. Realizovala sa výstavba turistických chodníkov spájajúcich všetky okolité komunity
s jazerom spolu s obnovou močiarov.

Projekt, ktorý otvoril krajinu a sprístupnil ju širokej verejnosti,
sa uskutočnil v úzkej spolupráci s tými, ktorí v danej oblasti žijú a využívajú ju, hlavne
vlastníkmi okolitej pôdy.

Príkladný úspech

Ochrana a rozvoj slovinskej krajiny: Východiská pre tvorbu krajinnej politiky v Slovinsku

Rada Európy chce prostredníctvom Dohovoru Rady Európy o krajine poskytnúť nástroj, ktorý by umožnil jednotnú ochranu, plánovanie a riadenie všetkých európskych krajín. V Slovinsku je dohovor v platnosti od roku 2004, ale zatiaľ neprijali Krajinnú politiku, ktorá by ho efektívne implementovala. Projektom Ochrana a rozvoj slovinskej krajiny: Východiská pre tvorbu krajinnej politiky Slovinsko iniciovalo inkluzívny proces prípravy riešení komplexnej ochrany, plánovania a manažmentu krajiny ako podkladu pre následnú prípravu Krajinej politiky Slovinska. Zistenia a riešenia rozvíjali postupne odbornou analytickou prácou, vrátane širokej spolupráce zainteresovaných strán, čo umožnilo diskusiu a výmenu názorov mimo odborných kruhov. Spojili ich do spoločných východísk a koncepcie prípravy Krajinej politiky, čím sa zabezpečí komplexnejšia a ucelenejšia ochrana, manažment a plánovanie krajiny.

- 14. mája 2025 Výbor ministrov prijal Stratégiu Rady Európy pre životné prostredie a vzal na vedomie jej sprievodný akčný plán. Taktiež výbor prijal aj Dohovor Rady Európy o ochrane životného prostredia prostredníctvom trestného práva.
- Stratégia, ktorú vypracovala Ad hoc multidisciplinárna skupina pre životné prostredie (GME), plní mandát 4. summitu, povýšiť životné prostredie ako prioritu Rady Európy.
- Stratégia Rady Európy pre životné prostredie (2024 – 2030) predstavuje perspektívnu a komplexnú víziu na zosúladenie ľudských práv, demokracie a právneho štátu s ochranou životného prostredia.
- Táto vízia je založená na presvedčení, že čisté, zdravé a trvalo udržateľné životné prostredie nie je luxus – ale, jedno z ľudských práv pre súčasné a budúce generácie.
- Počas nasledujúcich šiestich rokov bude stratégia sledovať päť kľúčových cieľov:
  1. Integrácia ľudských práv do politík súvisiacich so životným prostredím – a naopak.
  2. Posilnenie demokratickej správy vecí verejných v záležitostiach životného prostredia.
  3. Podpora a ochrana environmentálnych ochrancov ľudských práv, informátorov a iných ochrancov životného prostredia.
  4. Prevencia a stíhanie trestných činov súvisiacich so životným prostredím.
  5. Ochrana voľne žijúcich živočíchov, ekosystémov, biotopov a krajiny.Taktiež bola vypracovaná štúdia Zdravie a krajina (Health and landscape).

Projekt „Metodiky pre hodnotenie investičných rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy“ (OPKZP-PO2-SC211-2019-54), riešený SAŽP 09/2022 – 12/2023

č. 1: Metodické usmernenie na vypracovanie stratégie / akčného plánu adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy

č. 2: Metodické usmernenie pre posudzovanie klimatickej zraniteľnosti a klimatickej odolnosti podnikateľských subjektov

č. 3: Metodické usmernenie pre podporu zavádzania riešení zelenej infraštruktúry: analýza bariér, podpora implementácie dobrej praxe a odporúčania pre verejné politiky

č. 4: Metodické usmernenie procesu získania, zberu a vyhodnotenia dát a informácií v oblasti adaptácie na zmenu klímy pre potreby plnenia reportingových povinností na národnej úrovni i európskej úrovni

č. 5: Metodické usmernenie pre posudzovanie klimatickej zraniteľnosti a klimatickej odolnosti nových investícií a projektov a začlenenie do procesu EIA/SEA

č. 6: Metodika hodnotenia a zohľadnenia rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie na regionálnej a lokálnej úrovni

č. 7: Metodika prioritizácie brownfieldov pre ich efektívnu revitalizáciu prostredníctvom scenárov budúceho využívania

č. 8: Hodnotenie miery rizika a zraniteľnosti priemyselných areálov a environmentálnych záťaží z hľadiska ich pripravenosti a zabezpečenia voči rizikám súvisiacimi s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy

č. 9: Metodika pre zohľadnenie a posúdenie hodnoty krajiny / ekosystémov / biodiverzity

č. 10: Hodnotenie miery rizika a zraniteľnosti líniových stavieb a produktovodov z hľadiska ich pripravenosti a zabezpečenia voči rizikám súvisiacim s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy